מתני' בוגרת ששהתה י"ב חדש והואיל ובעלה חייב במזונותיה. כדתנן בפ' אע"פ (כתובות נז.) דנותנין לבתולה י"ב חדש לפרנס עצמה וכשם שנותנים לאשה כך נותנים לאיש לפרנס את עצמו זמן ולא ניתנו אוכלת משלו וכו' (ג) ובוגרת נותנין לי' יום כאלמנה: ר"א אומר יפר. כדאמר לקמן כל הנודרת על דעת בעלה נודרת: אין הבעל מיפר. ימידי עד שתכנס לרשותו: **גמ'** משנה ראשונה. בפרק אע"פ: היבם אינו מאכיל. לשומרת יבם מן המרומין: עשתה ששה חדשים. שהיתה מרוסה לראשון ו' חדשים ולפני היבם שם בהיותו י"ב חדש שנותנין לבתולה לפרנס את עצמה: ואפילו. עשתה כולן י"ב מודם לפני הבעל ומסר יום אחד אחרון לפני היבם אינו מאכילה בתרומה. הא עשתה כולן י"ב מודם לפני הראשון ונפלה לפני היבם הואיל וכבר מיב הבעל במזונותיה מאכילה יבם בתרומה אף ע"פ שלא הכניסה בכנוסה דמיא. וה"ג אמר ר"א הואיל ובעלה חייב במזונותיה יפר: ב"ד של אחריהן אמרו אין האשה אוכלת בתרומה כו'. והתם מפ' טעמא שמא ימצאו לה כוס בטמא אמיה ומשקה את אמותה: אלא בתרומה דרבנן. בזמן הזה שלא הוי אלא מדרבנן. אי נמי בתרומה דרבנן כגון עלין שאינו נקוב ופירות שנכנסו

מתני' (ו) בוגרת ששהתה י"ב חדש ואלמנה ל' יום ר' אליעזר אומר הואיל ובעלה חייב במזונותיה יפר וחכ"א [א]אין הבעל מיפר עד שתכנס לרשותו: **גמ'** אמר רבה ר"א ומשנה ראשונה אמרו דבר אחד דתנן [ב]נותנין לבתולה י"ב חדש לפרנס עצמה [ג]הגיע י"ב חדש אוכלת משלו ואוכלת בתרומה [ד]אבל היבם אינו מאכיל בתרומה עשתה ששה חדשים בפני הבעל וששה חדשים בפני היבם ואפילו כולן בפני הבעל חסר יום א' או כולן בפני היבם חסר יום א' אינה אוכלת בתרומה זו משנה ראשונה ב"ד של אחריהם אמרו [ה]אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה א"ל אביי דלמא לא היא עד כאן לא קא אשמעינן משנה ראשונה אלא למיכל בתרומה דרבנן אבל נדרים דאורייתא אימא לא ועד כאן לא שמעת ליה לר' אליעזר אלא גבי נדרים [ו]כדרב פנחס משמיה דרבא דאמר כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת[ז] אבל תרומה אפילו מדרבנן נמי לא אכלה:

מתני'

[ח]מ"ל: אבל נדרים דאורייתא. התם קא אמרי רבנן לאיש מיפר: וע"ב לא שמעת ליה לר"א אלא גבי נדרים. דהיינו טעמא דמשנתמייב (ג) יפר משום דרב פנחס וכו' והיינו לאחר שנתמייב במזונותיה אבל לגבי תרומה דיבם לא מצינא בתרומה דאורייתא דלא אכלה אפי' עשתה י"ב בפני הבעל אלא שאינו נקוב בעלין שאינו נכנסו

מתני' בוגרת ששהתה י"ב חדש ואלמנה ל' יום ר' אליעזר אומר הואיל ובעלה חייב במזונותיה יפר. דלמאן דאמר בוגרת אינה נותנת לה אלא ל' יום אבל לאחר מכאן חייב במזונותיה. דלמאן דאמר בוגרת נותנין לה עד שתכנס לרשותו. הא מתניתא דלא אמר

מתני' בין ליבם אחד. בין שזקוקה ליבם אחד בין לשני יבמין אמר ר' אליעזר יפר. ומוקמינן ליה בגמרא בשעשה בה מאמר אחד מהן: ומה אשה שקנה הוא לעצמו. כגון הנעשה אשה בעלמא שהקנו לו מן השמים. יבמה שמיבמו לו מן התורה: שאין לאחר רשות בה. המקדש אשה מן השוק לאחר שקידשה לא תפסי בה קידושי מאדם אחר ואהכי מלי מיפר: שיש לאחר רשות בה. שאם עשה בה מאמר יבם זה ובא אחיו אח"כ ועשה בה מאמר תפיס בה כדאמר (יבמות נ.) יש מאמר אחר מאמר ממאמר: **דבריך בשני יבמין.** דבשני יבמין מלית למימר כי האי גוונא: **מה אתה משיב על יבם אחד.** הא לא מלית למימר שיש לאחרים רשות בה הואיל וליכא יבם אחר ואת לא משוית תיקון בין יבם אחד לשני יבמין: **א"ל אין היבמה גמורה לאישה.** שאם בא עליה זר אין נסקל שאין בה לא דין ארוסה ולא דין אשת איש ואין חייבין עליה אלא לאו דלא תהיה אשת אמת וגו' (דברים כה): **כשם שארוסה.** בעלמא גמורה לאשה שנסקלין על ידה: **גמ' קסבר** אין זיקה. ואפילו ליבם אחד אינה זקוקה דתיהוי לאשתו עד שתכנס לחופה: **ור' יהושע סבר יש זיקה.** ולהכי לאחד יפר אבל לשניים אינו מיפר דאין ברירה לאיזה מהן זקוקה ולאיזה מהן תתיבם אע"ג דאמרי' (יבמות מה.) מצוה בגדול ליבם מ"מ אם בא עליה קטן קנאה[ז]: **לעולם קסבר ר"א יש זיקה.** והיינו טעמא דאפילו לשניים יפר בשעשה בה האחד מאמר דהשתא יש ברירה ואליבא דר"ש דאמרי דנאמר קונה קנין גמור והיא כאשתו לכל דבר הלכך מיפר לה: **ה"מ ביבם אחד.** דיש זיקה: **אבל בשני יבמין לא.** קני מאמר דלאחר דעשה בה מאמר אילו אחי אחוה מלי לאוסרה עליו בביאה או בגיטא דיש ביאה וגמו אחר מאמר: **מי איכא מילתא** וכו'. משום הא טעמא דאילו אחי[ח] ליה אחא לאחי יבם (ד) מלי מפיק לה מייבם בחר הכי שנקדשה אז על ידי גט ובביאה[ט] וקרו לנהנהו קדושי מאמר ולית[י] בהו משום כולי האי: **ולר' אליעזר בן פדת דאמר מאמר כו' אלא לדחות בצרה בלבד.** שאם היו ג' נשים לזה שמת ושמיתן זקוקות ליבם ואי אפשר ליבם לשמיתן דמית אחד הוא בוה ואינו בוה שמי נמיס[כ] (ה) ובהא מילתא קסברי בית שמאי דנאמר קונה דכשעושה בזו מאמר דוחה לגרה ומתירה לשוק קונה אבל עדיין זו זקוקה לאחיו דמלי אסר לה עליה: **מאי איכא למימר.** אכתי תיבעי לך מאי טעמא דאמר ר"א אפילו בשני יבמין תפעתו בדין מפני שלא היה מייבמה ומייבמה בית דין לינשא לה ובכרת [דאתחייב] לה במזונותיה ובהפרת נדריה וכדרב פנחס כו': ומאי

מתני' שומרת יבם וכו' ר"א אומר יפר. מסקינן בגמרא דיפר בשותפות אב קאמר ובשעשה בה מאמר: **רבי יהושע אומר לאחד ולא לשנים.** משום דס"ל אין ברירה וכלמפרש[ט] בגמרא בס"ד: **רבי עקיבא אומר לא לאחד ולא לשנים.** דגריע ליה יבם מארוס ואפי' בשותפות לא מלי מיפר: **ומה אשה שקנה הוא עצמו.** שאינה שומרת יבם אלא הוא קדשה לעצמו הרי הוא מיפר נדריה בשותפות לאב: **אשה שהקנו לו מן השמים.** היינו שומרת יבם שהיא קנויה לו אלא קדושין שאסורה לכל אדם עד שיתלוך לה אינו דין שיפר נדריה בשותפות לאב: **עקיבא דבריך בשני יבמין.** דכל אחד יש לו רשות בה: **כשם שארוסה לאישה.** מפרש בגמ'[ו]: **גמ' בשלמא ר"ע קסבר אין זיקה.** [ז]שהיבמה זקוקה ליבם לא אלימא כארוסין ומשום הכי לא מלי מיפר: **ורבי יהושע סבר יש זיקה.** לאלתרה אלימא עופי מארוסין דהוא ככנוסה ומש"ה יפר יבם לחודיה דהשתא הכי קס"ד. מיהו אין ברירה[ז] דהיכא דשני יבמין אין ברירה למי היא זקוקה ולמי תהיה לאשה ומש"ה אפילו שניהם אינן יכולין לספר לכיון דבשעת הפרתן אין ברור לנו מי הוא ברור אשה אין הפרתן כלום דרחמנא אמר[ח] אשה יקימנו ואשה יפירנו דמעינן שיהא יודע בשעת הפרה וכן כתב רש"י ז"ל בפרק ד' אמים (יבמות נט:) וסוגיא דשמעתא דהתם מסייע ליה. וכ"ת היכי אמר דרבי יהושע סבר דזיקה ככנוסה דמיא דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי אושעיא אליבא דר"ש ואתותב התם ברש פרק כילד ביבמות (דף יט.) איכא למימר דלאו מגופיה דמילתא אתותב אלא למאי דמפרש לה אליבא דר"ש מיהו אגן מלינן למימר דס"ל לרבי יהושע הוא טעמא. אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש זיקה לאו למימר דליהוי ככנוסה אלא דהויא כארוסה ומיפר בשותפות ואף על גב דברש הך סוגיא אמילה לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן הכי

ומי

(בתמותה) [בתמה]: ור"ע סבר אין זיקה. הלכך אסור לספר: ור' יהושע סבר יש זיקה. אמר יבם הלכך מפר: מיהו אין ברירה ז'. כלומר ואהכי אין זיקה לאין ברירה לי' אמר ליה אמר ר"ש דאמר אמר אמר א

הכי פריך בגמרא רבי יהושע איכא לקיומי מילתיה דימא דמפר בשותפות קאמר דיש זיקה וכתרוסה תשיבא אלא רבי אליעזר מאי טעמיה לי נמי קמיבא ליה יש זיקה והוא כתרוסה או כשואה אפילו הכי לשני יפמין לא קני דאין בריה ואי אין זיקה אפילו חד נמי לא

יפר: *) **אמר רבי אמי כגון שעשה בה מאמר.** שנתן לה קדושין דקדושי יבם הכי מקרו: **מאמר קונה קנין גמור.** דהוא לה ככתוסה ומלי פטר לה בגיטא ולא בעיא חליצה ומש"ה מפר לתודיה: **ורבי יהושע ה"מ בחד יבם.** איכא למימר דמפר לי משום זיקה לי משום מאמר: **אבל בשני יבמין לא.** דאפי' קמיבא לך כב"ש דמאמר קונה קנין גמור אפילו הכי מלי אמוה למיפרה עליה בגיטא או בביאה דהכי אתכמן בימנות [2] לרשב"ג דקמיבא ליה דמאמר קונה קנין גמור כב"ש ואפי' הכי אית ליה דאמוה אסר לה [על היבם] בגיטא או בביאה [3] וכיון שכן היכי משוית לה כתרוסה או כתרוסה הא מגרע גרעה דתרוסה לא מלי אתיא למיפרה על האתרוס ואמוה מלי למיפרה על היבם: **ור"ע סבר אין זיקה.** דלא תשיבא ליה זיקה למיהוי אפילו כאירוסין: **ולרבי אליעזר.** דאמר בפ' ד' אחין מאמר לבית שמאי אינו קונה אלא לדמות בגרה כדתנן התם [1] שלשה אחין ב' נשואין שני אחיות ואחד מופנה ומת אחד מבעלי האחיות ועשה בה מופנה מאמר ומת אחיו השני ב"ש אומרים אשתו עמו והלזו תצא משום אחות אשה והיינו דקאמר ר"ע לדמות בגרה כלומר לדמות את אחותה שלא תאסרנה משום אחות זקוקה דמאמר עביד לה ככתוסה לענין זה אבל אינו קונה קנין גמור דאי בעי לאפוקה לא סגי לה בגיטא: **מאי איכא למימר.** היכי מלי מיפר כיון דלא קני לה קנין גמור: **הכא במאי עסקינן כגון שעשה בדין וברח.** ופסקו לה מזונות משלו כדתניא בהמולן [יבמות מח:] עמד בדין וברח ניזונת משל יבם דר"א ס"ל דכל שהייב במזונותיה יפר כדתנן לעיל [2] וכי מימא מינא לר"א לר' יהושע מאי איכא למימר דהא רבנן פליגי עליה דר"א בתמני' דהטוגרת לעיל דסבירא להו אע"ג דמפרגים לה אינו זכאי בהפרת נדריה וסתם רבנן דפליגי עליה דר"א הייגו ר' יהושע דהוא בכל דוכתי בר פלוגתיה א"כ מ"ט דר' יהושע דאמר ביבם מ' יפר. איכא למימר משום דס"ל דיש זיקה וככתוסה דמיא. א"ע רבנן דפליגי עליה דר"א בתמני' דטוגרת לאו הייגו ר' יהושע ור"א ור' יהושע כולהו סבירא להו דבאחרים כל שהייב במזונותיה יפר ובחד יבם (נמי) כשעמד בדין וברח ה"נ מיהו בשני יבמין ועמד חד מינייהו בדין וברח פליגי דר"א ס"ל הא יבם נמי כיון דעמד בדין וברח כאחרים דמי ועל דעתו היא נודרת ור' יהושע סבר אין היבמה גמורה לזה כשם שהאחרים גמורה לאחרים דלא מלי אינים למיפרה עליה דאחרים הלכך כל היכא דאיהו מפרגים לה על דעתו היא נודרת אבל יבמה ליבם במקום שני יבמין כיון דאיהו לא אסר לה אינה נותה עצמה קטיה לגמרי ליבם זה שעמדה עמו בדין כדי שתהא נודרת על דעתו. כן נ"ל **): **תנן א"ר אליעזר וכו'.** לר' אמי פרכינן לתוקמה בשעשה בה מאמר: **קנה לעצמו הוא.** ממאמר שעשה בה: **שקנה לעצמו ע"י שמים.** דמקמי הכי הוי אגילא גמיה משום זיקה: **תפשוט דבעי רבה.** לר' אמי לתוקמה בשעשה בה מאמר תפשוט דבעי רבה אירוסין עושה ובעיא מסירה לחופה ובלאו הכי לא קני לא ליורשה ולא ליטמא לה: **או נשואין עושה.** דאם בא עליה בלא חופה קני לה ליורשה וליטמא לה [3]. תפשוט מר"א דמשואין עושה דהא אמר ר"א יפר וקס"ד דמפר לתודיה בלא שותפות. ומסקינן לעולם אימא לך דאירוסין עושה ומאי יפר בשותפות קאמר. ואיכא למידק היכי הוה סליק אדעתיה מעיקרא דיפר לתודיה קאמר והא ממתני' משמע דבשותפות דוקא קאמר דא"ל אליעזר ומה אם אשה שקנה הוא לעצמו הרי הוא מפר נדריה אשה שהקנו לו מן השמים אינו דין שיפר נדריה והאי ק"ו לא סגי אלא לספר בשותפות דאפי' תימא דס"ל לר"א דאמאר נשואין עושה היכי מוכח לה מהאי ק"ו לר"ע דליפר לתודיה ליטמא ליה ר"ע אמא לא סבירא לי דנשואין עושה כדקאמרת אלא ולאי לספר בשותפות דייק ליה ר"א האי ק"ו דס"ל דלא גרע יבם מאחרים והייגו נמי דקמהדר ליה ר"ע אין היבמה גמורה לאישה כשם שהאחרים גמורה לאישה דה"ג בתמני' במקצת נסחי אלמא ר"א לא דייק ק"ו דידיה [2] לשוויה יבם כאחרים והיכי קס"ד דלר"א מיפר יבם לתודיה איכא למימר דהוה סבירא לן דר"א לדבריו דר"ע הוא דקאמר והכי קאמר ליה מה דלא סבירא לך דאמאר נשואין עושה אודי לי מיהת דיפר בשותפות דלא גרע יבם מאחרים ואהדר ליה ר"ע אין מיגרע גרע שאין היבמה גמורה לאישה שאין חייבין עליה אקילה כעברה האחרים וכדמפ' לקמן. ומקשו הכא תו לאמאי דמסקינן מאי יפר יפר בשותפות אמאי לא פרכינן מי קתני יפרו יפר קתני יפר דכדפרכינן הכי משום דאכתי לא קיס לן דאיכא לתרוצה בשעמד בדין וברח דאמר דאקשינן מי קתני מוקמינן לה התם בהכי אבל הכא דאמאר האי פרוקא לעיל אי הוה פריך ליה מי קתני יפרו ידע דהוה מוקי ליה בשעמד בדין וברח ומש"ה לא איכפת ליה לאקשויי:

*) שיך לע"א **) ע"כ שיך לע"א

תנן אמר רבי אליעזר ומה אם אשה שקנה לעצמו הרי הוא מיפר נדריה אשה שהקנו לו מן השמים אינו דין שמיפר נדריה ואי בשעשה בה מאמר קנה לעצמו הוא שקנה לעצמו ע"י שמים תפשוט דבעי רבה [6] מאמר לבית שמאי אירוסין עושה או נשואין עושה תפשוט דנשואין עושה דאי אירוסין עושה הא תנן [3] נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה אמר רב נחמן בר יצחק מאי יפר יפר בשותפות תניא נמי הכי כרבי [4] אמי [5] שומרת יבם בין יבם אחד בין שני יבמין ר"א אומר יפר ורבי יהושע אומר לאחד ולא לשנים ר"ע אומר לא לאחד ולא לשנים א"ר אליעזר ומה אם אשה שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו משבאת לרשותו נגמרה לו אשה שיש לו חלק עד שלא תבא לרשותו משבאת לרשותו אינו דין שתגמור לו אמר לו ר"ע לא אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו שכשם שאין לו חלק בה כך אין לאחרים חלק בה תאמר באשה שהקנו לו מן השמים שכשם שיש לו עמה חלק כך יש לאחרים חלק בה אמר לו ר"י עקיבא דבריך בשני יבמין מה אתה משיב על יבם אחד א"ל כלום חלקנו על יבם אחד ועל שני [2] יבמין בין שעשה בה מאמר בין שלא עשה בה מאמר וכשאר דברים כן נדרים בלשון הזה אמר בן עזאי חבל עליך בן עזאי שלא שימשת את ר"ע מאי תניא

קנה לעצמו הוא. שהרי עשה בה מאמר וממלכן קנה לעצמו, ומ"מ ע"י שמים: תפשוט. מהאמר ר"א יפר מעשה מאמר, דאירוסין עושה, דאי אירוסין עושה היכי מפר הא לתודיה הא לתוקמא דספקו לה ב"ד מעלו והוי כמו אירוסין והגיע זמן דאמר ר"א דמפר. ומיהו דסבריך לר' יהושע דליה ליה דמפר בהגיע זמן, א"ע הא לתוקמא בשעמד בדין הייגו דלא מיקמי לר"א דאמר דמאמר אינו קונה אלא לדמות בגרה וקאמר הכא דמפשוט לדידן דלא ס"ל כר' אלעזר דאין אינו זקוקים לאוקומי בשעמד בדין ומייבי דלא עמד בדין ואינו מייב לוקה ולא כדי כמו הגיע זמן: **מאי יפר יפר בשותפות.** עם אב, ולעולם אירוסין עושה. וכמ"ד ד' אחים [יבמות כט:] פריך מי קתני יפרו יפר קתני. וי"ל דלכך לא פריך הכא [הכי, ד]התם פריך אמילתא (הן) דהכ נתנן מי קתני [יפרו] לר"א דקאמר מאמר אינו קונה אלא לדמות בגרה עד דמוקי לה התם בשעמד בדין, והכא כבר מוקמינן בשעמד בדין ובדרב פנחס, ויקר אתקפת דתפשוט כי לא מוקמינן בשעמד בדין [2] איצלך מוקי לה בשותפות, ולא לגה לתקשות מי קתני יפרו שוכל לשנוי בשעמד בדין ובדרב פנחס וכדשנין לר"א: **תניא בוותיה דר' אמי.** דעעמיה דר"א משום דעבד מאמר. וכי אמיקמא לעיל בשעמדה בדין ובדרב פנחס, לא סגי דהעמדה בדין גרידא אי לאו מאמר: ובמה אשה. בעלמא אתין לי מלגן בה עד שתאמה: **משבאת לרשותו.** שנתמה לו. שמפר לאמו: **אשה שיש לו חלק בה.** שזקוקה לו: **עד שלא תבא לרשותו.** קודם שעשה בה מאמר: **[אינו] דין שתגמור.** שמפר לגר אי מאמר נשואין עושה דהוי כמו [נישואין] ואי אירוסין עושה יפר לאמו בשעמד בדין ובדרב פנחס: **שאין לאחרים חלק בה.** קודם שנאמה אפנייה היא: **יש לאחרים חלק בה.** לשאר יבמין: **דבריך.** משומתך אלא יפר: **כלום חלקנו בין יבם אחד לשני יבמין.** כן בחמד בין בשמים, כן עשה בה מאמר וכן לא עשה, יש לי טעם ודאיה אלא יפר: **שהרי כשאר דברים כן נדרים.** פי' יש לנו לגמוד הספרה משאר דברים דכמו (דלפני) [דלענין] שאר דברים לא נגמרה לו בתאמר כן לענין הפרה לא תגמר. לקמן מפרש מאי שאר דברים: **חבל על בן עזאי.** על עצמו היה נאמר:

מסורת הש"ס עם הוסיפות

א) יבמות מט:, **ב)** לעיל סו:, **ג)** [תוספתא פ"ו], **ד)** נא: (ולפנינו שם ר"ג), **ה)** שם ע"א עי' תוס' שם ע"ב ד"ה כולהו, **ו)** כט., **ז)** [דף עג:], **ח)** יבמות כט ע"ב.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לו וכו' לאחרים וכו' לאוקומי בשעמד בדין ומייבי דלא עמד בדין ואינו מייב לוקה ולא כדי כמו הגיע זמן: **מאי יפר יפר בשותפות.** עם אב, ולעולם אירוסין עושה. וכמ"ד ד' אחים [יבמות כט:] פריך מי קתני יפרו יפר קתני. וי"ל דלכך לא פריך הכא [הכי, ד]התם פריך אמילתא (הן) דהכ נתנן מי קתני [יפרו] לר"א דקאמר מאמר אינו קונה אלא לדמות בגרה עד דמוקי לה התם בשעמד בדין, והכא כבר מוקמינן בשעמד בדין ובדרב פנחס, ויקר אתקפת דתפשוט כי לא מוקמינן בשעמד בדין [2] איצלך מוקי לה בשותפות, ולא לגה לתקשות מי קתני יפרו שוכל לשנוי בשעמד בדין ובדרב פנחס וכדשנין לר"א: **תניא בוותיה דר' אמי.** דעעמיה דר"א משום דעבד מאמר. וכי אמיקמא לעיל בשעמדה בדין ובדרב פנחס, לא סגי דהעמדה בדין גרידא אי לאו מאמר: ובמה אשה. בעלמא אתין לי מלגן בה עד שתאמה: **משבאת לרשותו.** נגמרה לו. שמפר לאמו: **אשה שיש לו חלק בה.** שזקוקה לו: **עד שלא תבא לרשותו.** קודם שעשה בה מאמר: **[אינו] דין שתגמור.** שמפר לגר אי מאמר נשואין עושה דהוי כמו [נישואין] ואי אירוסין עושה יפר לאמו בשעמד בדין ובדרב פנחס: **שאין לאחרים חלק בה.** קודם שנאמה אפנייה היא: **יש לאחרים חלק בה.** לשאר יבמין: **דבריך.** משומתך אלא יפר: **כלום חלקנו בין יבם אחד לשני יבמין.** כן בחמד בין בשמים, כן עשה בה מאמר וכן לא עשה, יש לי טעם ודאיה אלא יפר: **שהרי כשאר דברים כן נדרים.** פי' יש לנו לגמוד הספרה משאר דברים דכמו (דלפני) [דלענין] שאר דברים לא נגמרה לו בתאמר כן לענין הפרה לא תגמר. לקמן מפרש מאי שאר דברים: **חבל על בן עזאי.** על עצמו היה נאמר:

ג) ס"א תניא בוותיה דר' אמי (כי"מ וראשונים): **ד)** ס"א כלום חלקנו בין יבם אחד לשני יבמין (כי"מ ור' יעוד): **ה)** [צ"ל **אלא** לשוויה] (גלינון) וכ"ה בכתה"י: **ו)** נראה כוונתם משום דהכא לאו אליבא דר' אלעזר פריך וכמ"ש בדבור הקודם. [ול' התוס' נראה משובש וחסר]:

איקומי רש"י

חבל. הסכל ועגמת נפש הוא [יבמות קכב.].

הגהות וציונים

ו) ס"א תניא בוותיה דר' אמי (כי"מ וראשונים): **ב)** ס"א כלום חלקנו בין יבם אחד לשני יבמין (כי"מ ור' יעוד): **ג)** [צ"ל **אלא** לשוויה] (גלינון) וכ"ה בכתה"י: **ד)** נראה כוונתם משום דהכא לאו אליבא דר' אלעזר פריך וכמ"ש בדבור הקודם. [ול' התוס' נראה משובש וחסר]:

פירוש הרא"ש

תנן א"ר אליעזר כו'. כשעשה בה מאמר מכלל לפרוכי: שקנה לעצמו ע"י שמים. שסיקה כבר זקוקה לו: אירוסין עושה. ובעיא מסירה לחופה: נישואין עושה. ואם בא עליה בלא חופה קנאה ומוציאה בגט: **תניא בוותיה דר' אמי.** דמפרש עשמא דמי שמאי מעשה שעשה בה מאמר: **שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו.** וסייע מקדש אשה: **משבאת לרשותו.** נגמרה לו לספר נדריה עם אביה: **יבמותו.** שסיקה זקוקה לו קודם שעשה בה מאמר אינו דין שיפר לה: **כך יש לאחרים חלק בה.** שהיא זקוקה גם לאחיו: **[וכשאר דברים כן נדרים.** לכמון] (שאר דברים לנדרים דמו) דלשאר דברים לא נגמרה, לספרת נדריה עמי לא נגמרה. לקמן מפרש מאי שאר דברים: **חבל על בן עזאי.** הרבה תפלה והספיד ים בדבר שתלמיד ומיק כגון עזאי לא שימש אדם גדול כר"ע: